

העותר: גור מינצר
ע"י ב"כ עוה"ד אסף גרשגורן, עמרי יעקב ואח'

המשיבים: מרצ
תמר זנדברג, יו"ר מרצ
תומר רזניק, מזכ"ל מרצ
שחף כהן, יו"ר ועדת הבחירות של מרצ
ע"י ב"כ עו"ד יורם אברהמי, היועץ המשפטי למפלגה

פסק דין

יו"ר בית הדין, עו"ד עדי גייסיס:

מושא העתירה שלפנינו הוא דרישתו של העותר, גור מינצר, לקבל את רשימת חברי המפלגה. העתירה מוגשת כנגד המשיבים אשר סרבו לדרישה זו, ובית הדין מתבקש ליתן צו עשה שיוורה למפלגה לתת לעותר את רשימת חברי המפלגה.

הצדדים העלו בפנינו באריכות בכתב ובעל פה את טענותיהם, ובכלל זה תלונותיו של כל צד באשר לאופן התנהלותו של הצד האחר.

אנו נתייחס כאן אך ורק לטענות לגופם של דברים – הזכות לקבל את הרשימה, מועדה ותנאיה.

תמצית טענותיו של העותר היא זו:

בכוונת העותר להתמודד בבחירות המקדימות לרשימת מועמדי המפלגה לכנסת ה-21 (להלן גם: "הפריימריס").

העותר זקוק לרשימת חברי המפלגה כדי שיוכל ליצור קשר עם חברי המפלגה, להעביר את מסריו ולנהל תעמולה לקראת הפריימריס.

סרוב המשיבים התבסס על כך שהרשימה המבוקשת היא "מאגר מידע רגיש" על פי הגדרת החוק להגנת הפרטיות התשמ"א - 1981 ("חוק הגנת הפרטיות") ועל פי הנחיית רשם המפלגות, וכן גם על טענותיהם בדבר חובותיהם בעניין על פי חוק הגנת הפרטיות, ועל פי מסמך שהוציאה הרשות להגנת הפרטיות אשר כותרתו "מסמך מגבלות השימוש במידע מפנקס הבחורים ומגבלות השימוש במידע אישי - ריענון הוראות חוק הגנת הפרטיות לקראת הבחירות לרשויות המקומיות לשנת 2018" (להלן: "הנחיות הרשות להגנת הפרטיות" או "מסמך ההנחיות").

עם זאת, לטעמו של העותר, מסירת הרשימה המבוקשת לידי עומדת במבחני החוק והנחיות הרשות להגנת הפרטיות בכל הנוגע לשימוש במאגרי מידע לצרכי פריימריס, והוא מוכן לעמוד בכל הכללים שנקבעו בהנחיות אלו.

לדברי העותר, הרשימה המבוקשת מצויה בידי חברי מפלגה אחרים, לרבות חברי כנסת מכהנים, חברים ממנגנון המפלגה וכן מי שהתמודד בבחירות לראשות המפלגה שהתקיימו בחודש מרץ השנה.

הסירוב להמצאת הרשימה למתמודדים חדשים מקנה לנבחרי המפלגה ולאנשי מנגנון המפלגה יתרון בלתי הוגן על פני המתמודדים החדשים.

לשיטתו של העותר, בבסיס החלטת המשיבים שלא למסור לו עותק מהרשימה עומדים מניעים פסולים: הכוונה לשמר אפליה קשה וחוסר צדק לעותר כמתמודד לרשימת המפלגה לכנסת.

אי המצאת הרשימה כבר עתה, טוען העותר, פוגעת בזכות החוקתית לבחור ולהיבחר.

תמצית עמדת המשיבים, כפי שהובאה ע"י היועץ המשפטי למפלגה, היתה: אכן רשימת חברי מפלגה ופרטיהם היא מאגר מידע רגיש. החוק וההנחיות מאפשרים את העברת הרשימה למתמודדים רק בעת מערכת בחירות פנימיות, ולא קודם לה.

העותר אינו יכול להחשב למתמודד בבחירות אלו, כל עוד לא נקבעו המועד לקיומן, המועד והתנאים להגשת מועמדות, הגשת המועמדות ואישורה בהתאם, וכל עוד הוא עצמו לא הציג את מועמדו וזו לא אושרה בהתאם.

בכל מקרה, סבורים המשיבים, ניתן למסור למתמודד רק את הרשימה הרלבנטית לפריימריס, שהיא רשימת בעלי זכות הבחירה בפריימריס אלה (אלה שהתפקדו ו/או שילמו דמי חבר במועדים הרלבנטיים לכך או יעשו כך עד למועד סגירת המפקד לפריימריס אלה), וזאת להבדיל מרשימת החברים במפלגה (אלה שהתפקדו ואלה שהתפקדו בעבר וחברותם פקעה לכאורה ו/או תפקע ולא תחודש לקראת הפריימריס).

קיום רשימת מתפקדים/חברים בידיהם בשל נבחר המפלגה ובידי עובדי מנגנון המפלגה היא למטרות ניהול המפלגה, ולמטרות קשר של הנבחרים עם חברי המפלגה, קשר שאינו בגדר זכותם בלבד, אלא אף בגדר חובתם כשלוחיהם של חברי המפלגה.

המשיב 4, יו"ר ועדת הבחירות הוסיף דברים משלו:

עמדתי כיו"ר ועדת הבחירות היא כי יש לאפשר תעמולה הוגנת, ובכלל זה לאפשר תעמולה למצביעים פוטנציאליים, על-ידי מסירה של פרטי התקשרות של בעלי-זכות בחירה ("ספר הבחורים") למועמדים.

"

אולם:

את ספר הבחורים שישמש לפריימריס אין אפשרות למסור כי עדיין אינו קיים.

על מאגר המתפקדים יש להגן, בהיותו מאגר רגיש, ומאחר שארעו בעבר מקרים של הדלפתו לגורמים שלישיים, שימוש לא הולם בו, הטרדת הבחורים וכיו"ב.

מתן סעד שמשמעו מסירת המאגר לכל דורש, ובלבד שיצהיר באופן בלתי מחייב כי מטרתו להתמודד בעתיד לתפקיד כלשהו, תסכל הגנה על המאגר כאמור.

את ספר הבחורים או כל מאגר יש למסור רק למועמדים שהציגו מועמדותם באופן מחייב, תוך עמידה בכללים בעניין זה אלה שנקבעו בד"ר (כגון העדר קלון פלילי) ואלה שנקבעים ע"י ועדת הבחירות בעניין זה (כגון חתימות תומכים, הפקדת דמי רצינות וכו') ואישורם.

הועדה שעסקה עד כה בבחירות לרשימות המוניציפליות, תתכנס בימים הקרובים, במועד שכבר נקבע, כדי לקבוע מועדים וכללים בכל הקשור בפריימריס.

לעניין לוחות זמנים הפנה אותנו אל חוק המפלגות וההתייחסות בו ללוחות זמנים לקיום בחירות לעניין מימון.

יו"ר ועדת הבחירות הבהיר, כי אם מי מחברי הכנסת המכהנים משתמשים בפרטי חברי המפלגה לצורך "תעמולת בחירות" כבר עתה, הדבר פסול בעיניו, וכי על המפלגה להנחות ולפעול בתקיפות כנגד תופעה בלתי רצויה שכזו. לדעתו, "תעמולת הבחירות" צריכה להתחיל רק לאחר שנקבעו בוועדת הבחירות הוראות ספציפיות בנוגע לבחירות ולאחר שהופצה טיוטת ספר הבחורים.

זכות השימוש במאגר מידע לצורך קיום בחירות מקדימות

על פי חוק הגנת הפרטיות, מאגר השמות ופרטי התקשורת של חברי המפלגה הוא מאגר מידע רגיש הזוכה להגנה מוגברת.

עם זאת, החוק אינו אוסר על שימוש במאגר למטרה לשמה הוקם המאגר:

ר' למשל למשל סעיף 8.ב. לחוק:

"לא ישתמש אדם במידע שבמאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר".

השאלה הראשונה היא, האם השימוש המבוקש הוא בגדר שימוש למטרה לשמה הוקם המאגר.

במסמך ההנחיות, סוקרת הרשות להגנת הפרטיות את השימושים המותרים והמקובלים במאגרים דומים על פי התאמתם למטרת המאגר (שם ולהלן: "עיקרון צמידות המטרה"). לעניין בחירות מקדימות היא מחווה דעתה בפרק "הפצת רשימת חברי המפלגה/הסיעה למתמודדים בפריימריס" כדלקמן:

סעיף 18 מעלה את הסוגיה:

18. לעיתים מבקשות רשימות למסור למתמודדים את רשימת החברים ואת פרטי ההתקשרות עימם כגון כתובות דוא"ל לצורך ניהול תעמולה לקראת עריכת בחירות פנימיות

סעיף 19 הוא התשובה העקרונית:

19. ככלל עמדת הרשות להגנת הפרטיות היא שהפצה של רשימות החברים בסיעה וכתובות האי מייל שלהם למתמודדים בבחירות הפנימיות אינה חורגת מגדר המטרה הרגילה של ניהול מאגר חברי הסיעה."

דהיינו, לשיטתה של הרשות, קיימת זכות עקרונית לשימוש במאגר לצרכי הבחירות המקדימות.

מאחר שהשימוש הוא בגדר חריג לכלל הגנת הפרטיות, יש לבחון בקפידה ובמשנה זהירות את מסגרת השימוש המותר בו, תוך שהכלל שמנחה אותנו הוא זה הקבוע בהנחיות הרשות להגנת הפרטיות: "החובה לחתור לאיזון הראוי המגן ביותר על הפרטיות בלי לפגוע בהליך הדמוקרטי במפלגה":

השימוש המותר, הוא - בלשון הרשות - "ברשימת החברים בסיעה", "למתמודדים", "בבחירות הפנימיות".

אמנם, מסמך ההנחיות נערך לצורך הבחירות המוניציפאליות, אך נראה כי ניתן לגזור ממנו גזירה שווה גם לעניין הפריימריז הנדונים כאן.

מלשון החוק ופרשנותו במסמך ההנחיות, עולות השאלות: מה היא "רשימת החברים בסיעה"; מי הוא "מתמודד"; ומאחר שהשימוש מותר "בבחירות פנימיות" - מה היא תקופת מערכת בחירות פנימיות שתזכה "מתמודד" בקבלתה ובשימוש זה?

נבחן סוגיות אלו אחת לאחת, ונתחיל מהסוף:

המועד

לשון התשובה העקרונית במסמך ההנחיות אינה ברורה כל צורכה. מדובר על שימוש במאגר "בבחירות הפנימיות".

העותר מסתמך על הלשון **שנוקטת הרשות בהצגת הסוגיה בסעיף 18** – "לקראת בחירות", וכפי שהשיב במהלך הדיון, לטעמו, התקופה ש"לקראת בחירות" מתחילה יום לאחר ההצבעה וההכרעה במערכת הבחירות הקודמת.

ב"כ המפלגה מתייחס למונח "**בבחירות**" המופיע בסעיף התשובה העקרונית - סעיף 19 להנחיות, ומפרשו כ"בעת בחירות" וב"מערכת בחירות", ולטעמו, מערכת הבחירות מתחילה לאחר שנקבע מועד הבחירות, והוכנו רשימת המועמדים המאושרים ופנקס הבוחרים.

אנו נעזרנו לצורך הפרשנות בחוק המפלגות התשנ"ב 1992 (להלן: "**חוק המפלגות**"), הן אף הוא בזכויות וחובות בניהול בחירות פנימיות, וזאת לעניין מימון בחירות.

פרק ב לחוק המפלגות דן במימון בחירות מקדימות.

סעיף 28א מגדיר לעניין בחירות מקדימות את המונח "**תקופת בחירות**", וקובע כי מדובר בפרק זמן שמיום **החלטת המפלגה על קיום** הפריימריס, כי פרק הזמן מקבלת ההחלטה ועד לקיום הפריימריס **לא יעלה** על 6 חודשים, וכי הוא עלול להתקצר במקרים של הקדמת בחירות כקבוע בחוק יסוד הכנסת.

דהיינו, אין המדובר בתקופה שלאחר השלמת ההכנות הפורמאליות, אלא **בתקופה שעשויה להיות אף ארוכה יותר ושראשיתה בעת קבלת ההחלטה על קיום בחירות, וארכה המקסימלית אינו עולה על 6 חודשים.**

ההגדרה דלעיל משמשת בחוק המפלגות לצורך החלת ההוראות בדבר גיוס תרומות, שימוש בהן ומגבלות על כל אלה ועל הוצאות המתמודד. רק בפרק זמן זה זכאי מתמודד לעשות שימוש בתרומות, וזאת כמובן בכפוף למגבלות החוק על גיוס תרומות ועל השימוש בהן.

סעיף 28כט - המזכה מתמודדים במימון בחירות מהמדינה - קובע, כי בחירות מקדימות המזכות במימון, הן **בחירות המתקיימות לכל היותר 6 חודשים לפני** בחירות לכנסת המתקיימות במועדן (ואף פחות מזה במקרים של הקדמת בחירות). דהיינו, לפי הוראה זו, התקופה הנותרת לניהול מערכת הבחירות לכנסת - לאחר הפריימריס - אף היא אינה עולה על 6 חודשים. כל זאת על מנת שהפריימריס יזכו את המתמודד במשאב ציבורי, קרי - כספי המימון.

ניתן להסיק, איפוא, שעמדת המחוקק היא, שארכה המקסימלית של מערכת בחירות - לעניין **זכויות המתמודדים על פי חוק** - היא 6 חודשים.

אנו סבורים, שמכאן ניתן לגזור, כי תקופת בחירות פנימיות במפלגה לעניין זכויות המתמודד ליהנות ממשאב ציבורי - הוא מאגר המידע - אף היא די לה שתעמוד על 6 חודשים.

ייאמר, כי **מרצ קיבלה** בועידתה, במסגרת הוראת שעה **החלטה על קיום פריימריס** לקראת הבחירות הבאות לכנסת (כשהגוף הבוחר הוא חברי המפלגה, להבדיל מהוראות התקנון הקובעות שמועמדי המפלגה לכנסת נבחרים ע"י ועידת המפלגה).

זו עדיין אינה החלטה על מועד הפריימריס, שתשמש מן הסתם לנושא התרומות וההוצאות, אך

זו החלטה ודאית על דבר קיומם.

הנתונים שבפנינו: תקופת מערכת בחירות בת 6 חודשים, החלטה על קיום פריימריס, המועד הצפוי של הבחירות לכנסת (אם לא תוקדמנה), ולוחות הזמנים המשוערים על פי נסיון העבר לקיום בחירות מקדימות של מועמדי המפלגה לכנסת, עשויים לסייע בקביעת מועד תחילתה של מערכת הבחירות.

בתשובה לשאלתנו בדיון, השיב המשיב 4 שבחירות מקדימות במפלגה נערכו עד כה כחודש וחצי עד חודשיים לפני הבחירות לכנסת.

ניתן איפוא לקבוע, כי במצב של עריכת בחירות לכנסת במועדן (5/11/2019) אמורים הפריימריס להתקיים במחצית הראשונה של ספטמבר 2019. אי לכך, לטעמנו, תקופת מערכת הבחירות לעניין זכויות המתמודד לשימוש במאגר אמורה להתחיל במחצית הראשונה של מרץ 2019.

נשוב לקביעת תחילת התקופה הקונקרטיית לאחר בחינת המונחים והטענות האחרים.

לסיכום נוסף, כי טענת העותר, שמערכת הבחירות מתחילה יום לאחר סיום קודמתה, אינה מקובלת עלינו לצורך קביעת המועד להענקת זכויות מכח הדין למי שבכוונתו להתמודד. יתכן שמבחינה מהותית ההתמודדות על קולו של הבוחר מתחילה במועד כאמור, אך התמודדות כזו אינה מסתכמת, וודאי שאינה מתחילה, במשלוח הודעות תעמולה, אלא דווקא בעשייה בשטח למען עקרונות המפלגה, כפי שעושים חברים רבים, ולא רק בכנסת.

מי הוא "מתמודד בבחירות הפנימיות"

לטענת העותר, מתמודד הוא מי שהכריז באופן ברור ונחרץ על כוונתו להתמודד. לטענת המשיבים, מתמודד הוא מי שהגיש מועמדותו בהתאם לנהלים שקבעה ועדת הבחירות, ומועמדותו אושרה מאחר ולאחר שעמד בתנאים למועמדות הקבועים בדין ובנהלים הנ"ל. כלומר לטענת המשיבים "מתמודד" הוא "מועמד" שבפועל יהווה חלק מרשימת המועמדים בפריימריס.

חוק המפלגות עושה לעניין בחירות מקדימות שימוש בשתי המילים:

במילה "מתמודד" - כל מי שהכריז על כוונתו להתמודד. ההגדרה רחבה זו רלבנטית לעניין המגבלות והחובות בעניין גיוס תרומות והוצאות. מטרתה היא למנוע מצב, שבו אדם שטרם הגיש מועמדות פורמאלית יהא פטור ממגבלות החלות על מועמד.

במילה "מועמד" עושה החוק שימוש לעניין הזכות לקבלת מימון. הזכות למימון ניתנת ל"מועמד" לאחר הודעת המפלגה לרשם המפלגות על מועד הפריימריס, ול"מועמד זכאי" לאחר שהמפלגה אישרה בכתב את היותו חבר המפלגה ואת הגשת המועמדות על ידיו. (קיים הסדר נפרד למועמד שהכריז על התמודדותו אך עדיין אינו חבר מפלגה).

דהיינו, גם כאן הגיון החוק הוא שמי שמבקש ליהנות ממשאב ציבורי - מימון - עליו להיות "מועמד" על פי החלטות המפלגה.

אנו מוצאים לנכון, לקבוע, שגם במקרה דנן, מי שרוצה ליהנות מהמשאב שהוא מאגר המידע של המפלגה - עליו להיות מועמד בפריימריס, דהיינו להגיש מועמדות ולעמוד בתנאים הקבועים בדין ובנהלי ועדת הבחירות.

אולם, הליך זה של הצגת מועמדות, עמידה בתנאים לאישורה, וכן בתנאים שבסעיף 22 למסמך

הנחיות הרשות להגנת הפרטיות, הוא הליך שאף הוא גוזל זמן. זאת ועוד, אם חלק מהתנאים לאישור מועמד הוא המצאת חתימותיהם של תומכים שמספרם עדיין אינו ידוע כיום, יש לשקול הן את פתיחת תהליכי המועמדות במועד מוקדם יותר, וכן את המצאת המאגר לפני השלמתו הסופית של הליך אישור המועמדות, לאחר שנמצא שהמתמודד שעמד ביתר התנאים למועמדות, וזאת כדי לאפשר למתמודד גיוס תומכים.

מה המאגר לו זכאי העותר

הנחיות הרשות להגנת הפרטיות נוקבות במונח "רשימת החברים בסיעה" שאינו ברור.

ב"כ המפלגה טען, (למעשה, בהתאם לעיקרון צמידות המטרה), שהמאגר הרלבנטי למטרת ההתמודדות בפריימריס, ושאותו יהיו המתמודדים זכאים לקבל, הוא למעשה הרשימה של חברי המפלגה שתהיה להם זכות בחירה בפריימריס, דהיינו, ספר הבוחרים. במהלך הדיון הובהר, שבהתאם להוראת השעה של המפלגה - תהיה זכות בחירה בפריימריס לכל מי שישלם דמי חבר, יתפקד או יחדש התפקדות עד 32 יום לפני הפריימריס. לאחר סגירת ההתפקדות, יש עוד לבדוק את הרשימות, לפרסם טיוטת ספר בוחרים לשמוע ערעורים אם יהיו, ורק אז, כשבועיים לפני הפריימריס, יפורסם ספר הבוחרים. ברור שבנסיבות אלו לא יכול ספר הבוחרים לסייע למתמודדים בפריימריס לקיים קשר יעיל עם הבוחרים הפוטנציאליים ולנהל תעמולת בחירות.

אנו סבורים, שהעותר יהיה זכאי לפנות לכל הנכללים ברשימה העדכנית של מתפקדי המפלגה.

לפיכך אנו מורים שהמאגר שיימסר לעותר במועד בו יהא זכאי לקבלו, הוא רשימת חברי המפלגה הכלולים בספר הבוחרים ששימש בבחירות המקדימות האחרונות שהתקיימו במפלגה - הבחירות לרשימות המוניציפליות, הכולל את כל מי שהתפקד בתחילת 2018, ובנוסף את הרשימה של כל מי שיתפקד/יחדש התפקדות/ ישלם דמי חבר עד למועד מסירת הרשימה הנ"ל לעותר.

כל זאת בכפוף לכללים הקבועים במסמך ההנחיות של הרשות להגנת הפרטיות, שהעותר כבר הצהיר מפורשות על נכונותו לעמוד בהם.

אין בכך לגרוע מזכות העותר לקבל את ספר הבוחרים לפריימריס הקרובים לכשייסגר, וכן כל רשימת מתפקדים עדכנית שתהיה בידי המפלגה ממועד מסירת הרשימה הנ"ל לידי, ושתופץ על ידיה למועמדים אחרים לפני סגירת ספר הבוחרים.

הרשימות תכלולנה גם את פרטי התקשורת של אותם חברים, אלא אם הודיע חבר שהוא מתנגד למסור את פרטי התקשורת או חלק מהם.

טענות האפלייה ועקרון השוויון

כאמור, טענת העותר היא שרשימת המתפקדים מצויה כבר עתה בידי מתמודדים אחרים בהיותם חברי כנסת מכהנים או אנשי מנגנון המפלגה, כי הם יכולים לעשות בה ואף עושים בה בפועל שימוש לניהול תעמולת בחירות כבר עתה, בעוד הוא מנוע מכך.

טענת המשיבים היא, כי הרשימה המצויה בידי נבחרים מכהנים, נמסרה להם ומשמשת להם למטרות אחרות העולות בקנה אחד עם המטרות לשמן נוצר המאגר: יצירת קשר עם בוחריהם ודיווח על פעילותם. דיווח זה אינו בהכרח תעמולת בחירות, אלא חלק מפעילותם השוטפת ואף חובתם כשלוחי בוחריהם. אל להם לנתק מגע ולהתנכר מבוחריהם בין בחירות לבחירות.

דומני, שאכן, לא יכול להיות חולק, שדיווח כאמור יש בו כדי לסייע להם גם להיבחר שוב בבוא

היום, אך כך גם עצם פעילותם, הופעותיהם בתקשורת, ועוד דברים שהם תולדת היותם כבר עתה נבחרו הציבור ושלוהו.

לדברי המשיב 4, המפלגה מודעת לכך, ופועלת לצמצומו של אי השוויון. כך למשל בעבר נדרשו מועמדים שהם חברי כנסת מכהנים להמציא את חתימותיהם של מספר תומכים גדול יותר ממספר התומכים לו נדרשו מועמדים שלא היו חבר כנסת. כמו כן בהוראת השעה שוריין בחמישיה הראשונה מקום למועמד שאינו חבר בכנסת הנוכחית.

עם זאת יש להביא בחשבון גם את הדברים הבאים:

אכן אין דין זהה ושוויון מוחלט בין חבר כנסת מהן למתמודד חדש, כי מצבם שונה.

גם מחוקק חוק המפלגות היה מודע לכך, והכיר בצורך של נבחרו הציבור מכהנים להמשיך בפעילותם הפוליטית השגרתית גם בתקופת בחירות, ולאבחנה בין מימנה של פעילות זו לבין מימון ההתמודדות בפריימריס.

"לא יראו בפעילות פוליטית שגרתית של נבחרו הציבור שלא בתקופת הבחירות, ובכלל זה קשר עם הציבור הבוחרים, דיווח על פעילות, ארגון כנסים פוליטיים או השתתפות בהם, כפעילות במסגרת התמודדות בבחירות מקדימות."

ההיקש לענייננו הוא, שהעובדה שלחבר כנסת מכהן יש רשימה של מתפקדי המפלגה למטרת פעילותו השוטפת, אין בה כדי להצדיק מסירת רשימה כזו כבר עתה לידי העותר או כל מתמודד אחר שעדיין אינו נבחרו הציבור, כל עוד לא בשלו התנאים לכך כאמור לעיל: שמועמדותו אושרה לאחר שעמד בתנאים לאישורה, והחלה מערכת הבחירות.

במאמר מוסגר ניתן להוסיף, כי מטבע הדברים אין שוויון בין המתמודדים גם בתחומים אחרים, יכולתם הכלכלית ותלותם בתרומות או העדרה, הזמן העומד לרשותם בהתחשב במטלות אחרות כגון עבודה לפרנסתם עוד. נראה, שהארכתה של תקופת מערכת הבחירות יש בה כדי להגדיל אי שוויון זה.

ונזכיר שוב, שקבלת פרטי התקשורת של מתפקדי המפלגה ומשלוח אי מיילים וכדומה, אינם הדרך היחידה, וודאי שאינם הדרך היחידה הראויה לנסות לזכות בקולותיהם. כשם שחברי הכנסת ויתר נבחרו המפלגה טורחים באופן שוטף על פעילות למען המפלגה ועקרונותיה, זכאי לכך ושמה אף מחוייב בכך כל חבר מפלגה המבקש להתמודד לתפקיד מטעמה: ומדובר בפעילות במסגרת סניפים, בפעילות שטח, בהפגנות, ברשתות החברתיות ובכל הזדמנות אחרת שיש בה כדי לקדם את מטרת המפלגה וחבריה.

בהקשר זה נבהיר, כי מקובלים עלינו דבריו של יו"ר ועדת הבחירות בדיון, על פיהם ראוי שהמפלגה לא תאפשר ואף תמנע ממי שבידיו רשימות כלשהן של חברים מלעשות בה שימוש לצורך תעמולת הבחירות שלו, בטרם חולקו רשימות דומות למתמודדים "חדשים".

לנוכח מכלול השיקולים הנ"ל, אנו סבורים שאכן יש לפעול כדי שתקופת מערכת בחירות שבה ניתן הכלי של מאגר המתפקדים בידי מתמודד כדוגמת העותר, שאינו נבחרו הציבור, לא תקצר מהתקופה המקסימלית, דהיינו 6 חודשים לפני הפריימריס.

טענת האפשרות של הקדמת הבחירות לכנסת

לטענת העותר, הקדמת הבחירות לכנסת היא דבר צפוי מאוד עד ודאי, זאת הן בהסתמך על ההיסטוריה של הבחירות בישראל, והן, וביחוד, בגין המציאות השוררת במדינה כיום והתבטאות הפוליטיקאים השונים ובכלל גם יו"ר מרצ.

הקדמת בחירות לכנסת אם תתרחש, יהא בה כדי לקצר באופן משמעותי את תקופת מערכת הבחירות המקדימות ועקב כך לסכל את אפשרותו לעשות שימוש יעיל במאגר.

אי לכך, לשיטת העותר, על המפלגה למסור לו את המאגר כבר כעת.

אמנם, הנבואה לא ניתנה לנו, אך אנו סבורים שאכן יש לצפות אפשרות של הקדמת בחירות, ולקבוע כללים שיאפשרו את מסירת מאגר המתפקדים לעותר וליתר המתמודדים גם במקרה כזה.

ושבו נפנה לחוק המפלגות, הקובע מועדים רלבנטיים לנושא המימון במקרים של הקדמת הבחירות,

החוק קובע כי במקרים אלה תחל תקופת הבחירות 3 ימים לאחר התרחשותה של העילה להקדמת הבחירות, ולענייננו, לאחר שיתקבל, אם יתקבל, חוק לפיזור הכנסת.

על המפלגה לפעול באופן שאם אכן תוקדמנה הבחירות ניתן יהיה להמציא באופן כמעט מידי את המאגר לידי המועמדים.

לסיכום הדברים:

מערכת הבחירות המקדימות לעניין מסירת מאגר המתפקדים כאמור לעיל, תראה כמתחילה 8 חודשים לפני מועד הבחירות לכנסת, ביום 1/3/2018, ואם תוקדמנה הבחירות, לא יאוחר מ- 3 ימים לאחר שיתקבל החוק לפיזור הכנסת.

מועמד יהא זכאי לקבלת המאגר מיד בתחילת מערכת הבחירות, כלומר מיום 1/3/19 כאמור לעיל, והכל בכפוף לכך שלפני כן הציג את מועמדו, עמד בתנאים לאישורה, ומועמדו אושרה בהתאם על ידי הועדה.

קביעת נהלי הפריימריס, המועדים, הצגת מועמדות והתנאים לאישורה, כל אלה הם בסמכות ועדת הבחירות של המפלגה על פי חוקת המפלגה ותקנונה, ונתונים לשיקול דעתה.

עם זאת, אנו סבורים שלנוכח טענת אי השוויון, ולנוכח האפשרות של הקדמת הבחירות, על ועדת הבחירות לפעול באופן שהתנאים לאישור המועמדות ייקבעו על ידיה בהקדם האפשרי, ושההרשמה למועמדים תיפתח אף היא בהקדם, כדי שמועמד יוכל להעריך בהתאם גם אם תוקדמנה הבחירות לכנסת.

**אי לכך אנו מורים לוועדת הבחירות לפעול בהתאם לאמור לעיל, דהיינו:
לקבוע כבר עתה את תנאי המפלגה להשתתפות כמועמד בפריימריס;
לשקול ולקבוע בהקדם את אופן העמידה בתנאים שבהנחיות הרשות להגנת הפרטיות (קרי אבטחת המידע והפניה לחברים לברור הסכמתם להיכלל במאגר);
לקבוע כי הגשת מועמדות תתאפשר החל ממועד שלא יאוחר מיום 1/1/19.**

(לא בכדי נקטנו בביטוי "לא יאוחר" על מנת להבהיר, שוועדת הבחירות רשאית לקבוע גם מועד מוקדם לכך, ככל שתמצא לנכון).

כאמור, הועדה תמסור את המאגר החל מיום 1/3/19 וזאת למועמד שאושר על ידיה לאחר שעמד בכל התנאים לאישור המועמדות.

אולם, אם אחד מהתנאים לאישור מועמדות אכן יהיה הגשת חתימות תומכים, על הועדה להקדים את מסירת המאגר למועד שיחול מיד לאחר 1/1/19 וזאת למתמודד שהגיש את מועמדו באופן שקבעה הועדה החל מ- 1/1/19, ולאחר שעמד ביתר התנאים לאישור

המועמדות.

אם תוקדמנה הבחירות, תקדים הועדה את המועד להגשת המועמדות למועד שיחול מספר ימים לאחר קבלת החוק לפיזור הכנסת, וכן תקדים את מסירת המאגר למתמודד, בכפוף להצגת המועמדות ולעמידה בכל התנאים לאישורה (למעט תנאי של חתימות תומכים) כאמור לעיל.

כל ההוראות הנ"ל כפופות לכך שלפני מסירת המאגר ואף לאחר מכן בהתאמה - על המפלגה ועל העותר לעמוד בכל התנאים למסירתו, הקבועים בחוק הגנת הפרטיות ובסעיף 22 למסמך ההנחיות של הרשות להגנת הפרטיות.

מפי חבר בית הדין, עו"ד דרור אורן:

אני מסכים לעמדת חברתי יו"ר בית הדין ומצטרף לפסק דינה, על נימוקיו ומסקנותיו.

אוסף, כי בשעת כתיבת פסק הדין, נשלח אלינו מכתבו של העותר בזו הלשון:

"המשך השהיית פסק הדין כמוה כשיתוף פעולה עם עסקני האנטי דמוקרטיה של מנגנון המפלגה.

אם לא אקבל פסק דין תוך 48 שעות אראה בכם אחראים במשותף לפגיעה בי, בחברי המפלגה, ובמפלגה על כל המשתמע מכך"

אזכיר, כי חברי בית הדין, שנבחרו על ידי ועידת מרצ לתפקידם זה, עושים מלאכתם בהתנדבות מלאה, בדומה לחברי ועדת הבחירות. למיטב ניסיוני, בכל המקרים שהובאו בפני בית הדין, הקפיד בית הדין ליתן לכל המתדיינים את יומם בפניו ולאחר מכן פסק במהירות רבה, שאינה אופיינית למוסדות שיפוטיים אחרים במדינתנו. בית הדין הקפיד כמובן לפרסם את פסקי דינו רק לאחר שקלא וטריא כדבעי, ורק לאחר שגיבש עמדתו באופן מניח את הדעת.

ספק רב בליבי, איפוא, אם ניסיון להלך אימים על הרשות השופטת במפלגה, הן בדיון והן לאחריו, מתיישב עם עקרונותיה של מרצ ועם הרעיונות שהיא מנסה לקדם. ככל שהדברים תלויים בח"מ, איפוא, ראוי כי ציבור הבוחרים ייחשף גם להתנהגותו זו של העותר, וייתכן שיביאה במסגרת שיקוליו אם ליתן את קולם בעבורו. גם לפיכך הריני סבור, כי מן הראוי לפרסם את פסק הדין הנ"ל באתר המפלגה.

אדגיש, כי איום נלוז זה מצטרף להתנהגותו המבישה של העותר בדיון שנתקיים בפנינו, במהלכו עזב העותר את הישיבה בהפגנתיות, לאחר מספר פעמים בהן נתבקש ע"י יו"ר בית הדין שלא להתפרץ לדברי נציגי המפלגה, שטענו בפני בית הדין. חברי בית הדין המשיכו, כמובן, להאזין ברוב קשב לטיעוני הצדדים, אף בלא נוכחותו של העותר.

בנסיבות אלה, ועל אף תוצאות העתירה, מצאנו לעשות שימוש בסמכותנו ולחייב את העותר בהוצאות בסך 2,000 ₪, אשר ישולמו לקופת המפלגה בתוך 14 יום. לא ישלם העותר את ההוצאות כאמור במלואן ובמועדן, ניתן יהיה לעתור לסעדים נוספים כנגדו, בהתאם לסמכויותינו על פי חוקת המפלגה ותקנונה.

סוף דבר:

מוחלט כאמור בפרק שכותרתו "לסיכום הדברים" בדברי עו"ד עדי גייס, יו"ר בית הדין, וכאמור בדברי עו"ד דרור אורן, חבר בית הדין.

ניתן היום 29/10/18 שלא בפני הצדדים

ד"ר גלית דשא
חברת בית הדין

דרור אורן, עו"ד
חבר בית הדין

עדי גיסיס, עו"ד
יו"ר בית הדין